

BẢN THUYẾT MINH CHI TIẾT

**Thông tư sửa đổi, bổ sung Thông tư 19/2018/TT-NHNN ngày 28/8/2018
hướng dẫn quản lý ngoại hối đối với hoạt động thương mại biên giới
Việt Nam – Trung Quốc**

I. Sự cần thiết xây dựng Thông tư

Ngày 04/10/2024, Chính phủ đã ban hành Nghị định 122/2024/NĐ-CP sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 14/2018/NĐ-CP ngày 23/1/2018 quy định chi tiết về hoạt động thương mại biên giới, trong đó bỏ quy định về thanh toán bằng tiền mặt đối với hoạt động mua bán, trao đổi hàng hóa của thương nhân Việt Nam. Cụ thể: (i) Theo quy định tại Khoản 2 Điều 4 Nghị định 14/2018/NĐ-CP, các phương thức thanh toán trong thương mại biên giới bao gồm: Thanh toán qua ngân hàng; Thanh toán bằng tiền mặt; Thanh toán bù trừ giữa hàng hóa, dịch vụ xuất khẩu với hàng hóa, dịch vụ nhập khẩu (phần chênh lệch thanh toán qua ngân hàng); (ii) Theo quy định tại Khoản 2 Điều 1 Nghị định 122 sửa đổi, bổ sung khoản 2 Điều 4 Nghị định 14, phương thức thanh toán bằng tiền mặt chỉ áp dụng đối với hoạt động mua bán, trao đổi hàng hóa của cư dân biên giới.

Như vậy, theo quy định tại Nghị định 122, phương thức thanh toán bằng tiền mặt chỉ áp dụng đối với cư dân biên giới, không áp dụng đối với thương nhân.

Trên cơ sở quy định về phương thức thanh toán bằng tiền mặt tại Nghị định 14/2018/NĐ-CP, Thông tư 19/2018/TT-NHNN ngày 28/8/2018 của NHNN (Thông tư 19) hướng dẫn quản lý ngoại hối đối với hoạt động thương mại biên giới Việt Nam – Trung Quốc đã bổ sung phương thức thanh toán bằng tiền mặt (VND, CNY) áp dụng cho hoạt động xuất khẩu hàng hóa qua cửa khẩu phụ, lối mở biên giới để tháo gỡ khó khăn cho hoạt động này (Điều 4, Điều 5 Thông tư 19/2018/TT-NHNN).

Căn cứ quy định mới tại Nghị định 122/2024/NĐ-CP, NHNN cần phải sửa đổi, bổ sung văn bản hướng dẫn về quản lý ngoại hối đối với hoạt động thương mại biên giới Việt Nam – Trung Quốc (Thông tư 19) theo hướng xóa bỏ phương thức thanh toán bằng tiền mặt đối với hoạt động thương mại biên giới của thương nhân.

II. Định hướng xây dựng Thông tư

Thông tư được xây dựng với định hướng sau:

- Xóa bỏ phương thức thanh toán bằng tiền mặt đối với hoạt động thương mại biên giới Việt Nam – Trung Quốc của thương nhân để đảm bảo sự đồng bộ của hệ thống văn bản quy phạm pháp luật.

- Phù hợp với thực tiễn hoạt động thương mại biên giới Việt Nam – Trung Quốc hiện nay và đáp ứng với yêu cầu Chính phủ về chủ trương tăng cường hoạt

động thương mại biên giới theo hướng chính ngạch; tạo điều kiện thuận lợi cho cơ quan chức năng trong công tác phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại, đảm bảo an ninh tiền tệ quốc gia.

III. Một số nội dung chính tại dự thảo Thông tư

Dự thảo Thông tư gồm 04 Điều với các nội dung chính sau:

1. Bỏ phương thức thanh toán bằng tiền mặt đối với hoạt động mua bán, trao đổi hàng hóa của thương nhân

Tại dự thảo Thông tư, sửa đổi Điều 4 Thông tư 19 theo hướng bỏ quy định tại khoản 2 “*thanh toán bằng VND tiền mặt hoặc CNY tiền mặt*”; bãi bỏ Điều 5 Thông tư 19 “*thanh toán bằng VND tiền mặt hoặc CNY tiền mặt*” quy định về hoạt động thanh toán bằng tiền mặt của thương nhân.

2. Sửa đổi tên cơ quan, chức danh có thẩm quyền theo quy định tại Nghị quyết số 190/2025/QH15 của Quốc hội

Tại dự thảo Thông tư, sửa đổi các cụm từ “*Vụ Quản lý ngoại hối*”, “*Vụ trưởng Vụ Quản lý ngoại hối*”, “*Ngân hàng nhà nước chi nhánh các tỉnh biên giới*” tại Thông tư 19 thành “*Cục Quản lý ngoại hối*”, “*Cục trưởng Cục Quản lý ngoại hối*”, “*Ngân hàng nhà nước khu vực có tỉnh biên giới*” để đảm bảo phù hợp với Nghị quyết số 190/2025/QH15 của Quốc hội, có hiệu lực thi hành từ 19/02/2025.
